

Sygn. akt I C 43/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2014 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Eliza Skotnicka

Protokolant: Małgorzata Schick

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2014 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa I. B.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę 3 240,- zł

I. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda I. B. kwotę 3 240,- zł (trzy tysiące dwieście czterdzieści) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 4.IX.2012r;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 779,- zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym 617,- zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Powód I. B. domagał się zasądzenia od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 3240,- złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 4 września 2012r. oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu pozwu powód wyjaśnił, że w dniu (...) w kolizji drogowej uszkodzony został jego samochód marki V. (...) o nr rej. (...), wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej Usługi (...). Strona pozwana była ubezpieczycielem sprawcy kolizji w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Powód zgłosił niezwłocznie szkodę, a strona pozwana wyceniła wartość szkody na kwotę 4279,75 zł netto i powiadomiła powoda o tym pismem z dnia 28 czerwca 2012r., jednak decyzję o wypłacie odszkodowania pozwana podjęła dopiero w dniu 7 sierpnia 2012r. Odszkodowanie za szkodę zostało powodowi wypłacone w dniu 8 sierpnia 2012r., a więc po 45 dniach od zdarzenia. Tyle też dni powód korzystał z wynajętego auta zastępczego. Powód wielokrotnie ponaglał stronę pozwaną, zarówno telefonicznie, jak i pisemnie, prosząc o wypłatę bezspornej kwoty. Informował, że z powodu braku ustosunkowania się pozwanej do odpowiedzialności za szkodę, powód nie mógł zlecić naprawy bezgotówkowej, a nie posiadał wolnych środków finansowych pozwalających na odbiór z warsztatu swojego firmowego auta. W dniu 9 sierpnia 2012 r. powód oddał auto zastępcze, wypożyczalnia wystawiła powodowi fakturę na kwotę 5400,- zł netto (45 dni x 120,- zł). Strona pozwana nie kwestionowała zasadności wynajęcia samochodu zastępczego ani kosztów wynajęcia pojazdu tj. 120,- zł/ za dzień. Pozwana zakwestionowała okres na jaki auto zostało wynajęte, przyjmując technologiczny okres naprawy, wyliczyła, że powodowi należy się zwrot kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego za okres 18 dni. W dniu 4 września 2012r. pozwana wypłaciła powodowi kwotę 2160,- zł. powód od decyzji tej się odwołał. Pismem z dnia 24 kwietnia 2013r. pozwana podtrzymała swoją decyzję.

Strona pozwana Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. w wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przypisanych.

W uzasadnieniu strona pozwana przyznała, że jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej sprawcy kolizji z dnia(...)ponosiła co do zasady odpowiedzialność za jej skutki. Jednocześnie pozwana podniosła, że przyznała powodowi odpowiednio 4279,75 zł netto tytułem zwrotu kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu oraz 2160,- zł netto tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego za 18 dni. Zdaniem pozwanej w kwestii najmu pojazdu zastępczego, okresem za który przysługuje poszkodowanemu zwrot kosztów jest okres, w którym poszkodowany faktycznie nie był w stanie używać własnego samochodu. Pozwana dokonała więc weryfikacji faktury przedłożonej przez powoda w zakresie długości okresu najmu i uznała za zasadny czas trwania najmu wynoszący 18 dni i obejmujący:

- 4 dni – od daty powstania szkody do wykonania oględzin;
- 4 dni – czas oczekiwania wraz z wykonaniem dodatkowych oględzin;
- 8 dni – czas technologicznej naprawy pojazdu (6 dni) oraz 2 dni wolne;
- 2 dni – czas na zlecenie naprawy/ odbioru auta.

Bezsporne pomiędzy stronami było, że:

- strona pozwana co do zasady ponosiła odpowiedzialność odszkodowawczą za skutki wypadku z dnia(...)
- strona pozwana decyzją z dnia 7 sierpnia 2012r. przyznała poszkodowanemu odszkodowanie za uszkodzony pojazd w wysokości 4279,75 zł i kwotę tę wypłaciła w dniu 8 sierpnia 2012 r.;
- strona pozwana w części uznała i wypłaciła powodowi odszkodowanie z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego w wysokości 2160,- zł tj. za 18 dni najmu, akceptując stawkę 120,- zł za dobę;

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Powód I. B. prowadził sezonową działalność ogrodniczą, polegającą na zakładaniu i pielęgnacji ogrodów. Samochód marki V. (...) wykorzystywany był do prowadzenia tej działalności. Kolizja drogowa miała miejsce w B., woj. (...), gdy powód jechał do pracy. Powód zgłaszając szkodę ubezpieczycielowi niezwłocznie powiadomił, że będzie potrzebował pojazd zastępczy do prowadzenia działalności gospodarczej. Powód, z uwagi na przedłużanie się postępowania likwidacyjnego, wielokrotnie ponaglał ubezpieczyciela o wypłatę bezspornego odszkodowania pocztą elektroniczną, zwykłą oraz telefonicznie. Powód informował ubezpieczyciela, że nie posiada własnych oszczędności, żeby zapłacić koszty naprawy samochodu. Z chwilą wypłaty odszkodowania w dniu 8 sierpnia 2012r. powód odebrał swój samochód z warsztatu i w dniu 9 sierpnia 2012r. zwrócił wynajęty samochód. Powód w dniu 25 czerwca 2012r. zawarł z K. G., prowadzącym firmę (...) w K. umowę najmu pojazdu zastępczego marki R. (...), nr rej. (...). Samochód został zwrócony w dniu 9 sierpnia 2014r. po 45 dniach i przejechaniu 3980 km. Zgodnie z rachunkiem powód miał zapłacić kwotę 5400,- zł tj. 45 dni x stawka 120,- zł netto za dobę. Koszty najmu pojazdu zastępczego powód pokrył z własnych środków.

Dowód:

- umowa – rachunek k. 37;
- pismo powoda skierowane do strony pozwanej z dnia 9 sierpnia 2012r. k. 39;
- pism strony pozwanej z dnia 24 lipca 2012r. k. 38;
- korespondencja mailowa k. 40 – 41;
- potwierdzenie wpływu środków na rachunek powoda k. 9 i 10;

- zaświadczenie o prowadzonej działalności gospodarczej powoda k. 11;
- decyzje o przyznaniu odszkodowania z dnia 7 sierpnia 2012r. i z dnia 3 września 2012r. k. 28 i 29;
- przesłuchanie powoda k. 42.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości. Okoliczności sprawy oraz zasada odpowiedzialności strony pozwanej były między stronami bezsporne, pozwana uznała przy tym co do zasady swój obowiązek zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego.

Spór dotyczył w zasadzie jedynie okresu najmu za jaki zwrot kosztów należy się powodowi.

Według art. 822 § 1 k.c., powstanie obowiązku zapłaty przez zakład ubezpieczeń (ubezpieczyciela) odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakładu powstanie odpowiedzialności ubezpieczonego, czyli samego ubezpieczającego lub osoby, na której rzecz ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia, za szkody wyrządzone osobom trzecim. Zobowiązanie do zapłaty odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ma więc ze swej istoty charakter akcesoryjny, tylko zatem wtedy, gdy ubezpieczony stanie się zgodnie z przepisami prawa cywilnego odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, dochodzi do powstania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń wobec tej osoby z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Zakres odpowiedzialności ubezpieczonego wobec osoby trzeciej wyznacza co do zasady zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (por. np. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2005 r., III CZP 99/04, OSNC 2005, nr 10, poz. 166 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 353/99, nie publ.). Akcesoryjny, wynikający z art. 822 § 1 k.c., charakter zobowiązania ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej potwierdzają w odniesieniu do obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przepisy art. 23, 34, 35 i 36 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm. - dalej: "ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych" lub "u.u.o."). W myśl tych przepisów, na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, do której zawarcia obowiązany jest posiadacz bezpośrednio eksploatujący pojazd (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2005 r., III CZP 99/04), zakład ubezpieczeń jest zobowiązany, w granicach ustalonej sumy gwarancyjnej, do zapłaty odszkodowania za szkodę na osobie lub w mieniu wyrządzoną w związku z ruchem pojazdu, objętą odpowiedzialnością posiadacza (art. 436 § 1 zdanie pierwsze lub art. 436 § 1 zdanie drugie k.c.). Odpowiedzialność za szkody wyrządzone ruchem wszelkich pojazdów mechanicznych oparta została na zasadzie ryzyka (art. 436 k.c. w związku z art. 435 k.c.). Uzasadnieniem tej zaostrzonej odpowiedzialności jest przede wszystkim szczególnie i wzmożone niebezpieczeństwo jakie wiąże się z użyciem tych środków komunikacji.

W tak ukształtowanej odpowiedzialności posiadacza pojazdu mechanicznego przesłanki stanowią powstanie szkody w mieniu lub na osobie, spowodowanie szkody przez ruch mechanicznego środka komunikacji, oraz związek przyczynowy między szkodą a ruchem pojazdu. Szkada wywołująca odpowiedzialność z tytułu ryzyka musi być wyrządzona przez ruch mechanicznego środka komunikacji. Ponadto pomiędzy działaniem sprawcy szkody a skutkiem tego działania musi zachodzić związek przyczynowy (opisany w art. 361 kc). W świetle tego zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa swojego działania.

Szkodą w mieniu jest wszelki uszczerbek majątkowy. Przy ustaleniu wysokości szkody należy posługiwać się przyjętą w piśmiennictwie i orzecznictwie teorią różnicy. Oznacza to, że dla ustalenia wysokości szkody zestawia się obecną wartość samochodu z tą, jaką by on przedstawiał gdyby nie było wypadku (tak, G. Bieniek, Odpowiedzialność cywilna za wypadki drogowe, Warszawa 2006 str.140). Zasada pełnego odszkodowania w ujęciu kodeksu cywilnego przejawia się w tym, że naprawienie szkody obejmuje zarówno straty jakie poszkodowany poniósł, jak i korzyści

które mógł osiągnąć gdyby mu szkody nie wyrządzono. Zgodnie z art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa działania lub zaniechania z którego szkoda wynikła.

Podkreślić należy, że zgodnie poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 8 września 2004r., w sprawie IV CK 672/03 za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona. Postulat pełnego odszkodowania przemawia więc za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia, z tym że tylko za okres między dniem zniszczenia a dniem, w którym poszkodowany może nabyć analogiczny pojazd, **nie dłuższy jednak niż za czas do zapłaty odszkodowania**. Okoliczność, iż koszty wynajęcia pojazdu zastępczego przekroczyły cenę nowego samochodu, nie może automatycznie przesądzać o istnieniu przyczynienia się poszkodowanego do powiększenia rozmiaru szkody.

W oparciu o powołane orzeczenia należało podzielić pogląd powoda, że pełne odszkodowanie w niniejszej sprawie obejmować powinno rzeczywiście poniesione i uzasadnione koszty najmu pojazdu. Skoro w postępowaniu likwidacyjnym ustalono koszt naprawy pojazdu na kwotę 4279,75 zł i odszkodowanie wypłacono powodowi w dniu 8 sierpnia 2012 r. to oczywiście uzasadnionym jest żądanie zwrotu kosztów najmu pojazdu za czas trwania postępowania likwidacyjnego do dnia wypłaty przyznanego odszkodowania. Brak jest podstaw, by na poszkodowanego nakładać obowiązek wyłożenia z własnych oszczędności kosztów naprawy pojazdu, zwłaszcza gdy powód informował stronę pozwaną, że nie posiada wolnych środków na pokrycie tych wydatków i ponaglał do przyspieszenia czynności w postępowaniu likwidacyjnym. Obliczenia zaś przedstawione przez stronę pozwaną w uzasadnieniu decyzji z dnia 3 września 2012 r. zakładające, że poszkodowany powinien zrezygnować z wynajmowania zastępczego pojazdu z upływem 18 dni od powstania szkody, nie znajdują żadnego racjonalnego uzasadnienia w okolicznościach niniejszej sprawy. Poszkodowany nie miał bowiem obowiązku przewidywać, że jego pojazd ulegnie uszkodzeniu wskutek wypadku komunikacyjnego i w związku z tym gromadzić niezbędnych środków na zabezpieczenie sobie możliwości pokrycia kosztów jego naprawy w czasie trwania postępowania likwidacyjnego. Zabezpieczeniem każdego kierowcy na taką okoliczność jest właśnie ubezpieczenie majątkowe, w tym przypadku ubezpieczenie z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Z tego też względu Sąd uwzględnił żądanie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego za cały okres tj. 45 dni liczonych od dnia zdarzenia do dnia zwrotu pojazdu, który nastąpił dzień po wpłacie na rachunek powoda odszkodowania za uszkodzony samochód.

Wbrew twierdzeniom strony pozwanej ustalenie koniecznego i uzasadnionego czasu trwania naprawy nie miało żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Strona pozwana zgłaszając wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej na okoliczność ustalenia czasu trwania naprawy, zmierzała jedynie do przedłużenia postępowania. Z tego też względu mając na uwadze art. 227 k.p.c oraz w oparciu o art. 217§2 k.p.c. Sąd wniosek ten oddalił.

Niewątpliwie obowiązkiem poszkodowanego, zgodnie z art. 826 k.c., było minimalizowanie rozmiaru szkody. Podkreślić należy, że powód wynajął pojazd zastępczy, który nie spełniał parametrów pojazdu uszkodzonego, gdyż był samochodem osobowym, co dla powoda miało istotne znaczenie, gdyż samochód ten wykorzystywany był w prowadzonej działalności gospodarczej do przewożenia narzędzi i roślin. Mimo to powód wypożyczył, znacznie mniejszy samochód od uszkodzonego, mając na względzie, że koszt najmu samochodu typu bus byłby wyższy. Ponadto niezwłocznie po wypłacie odszkodowania i odebraniu swojego pojazdu z warsztatu powód zwrócił wynajęty samochód i uregulował koszty najmu.

Mając na uwadze te wszystkie okoliczności Sąd uwzględnił powództwo w całości co do dalszych kosztów najmu samochodu zastępczego w kwocie 3240,- zł, zgodnie z przedłożonym przez powoda rachunkiem na kwotę 5400,- zł, z czego strona pozwana zapłaciła 2160,- zł.

O odsetkach orzeczono zgodnie z art. 481 k.c. w zw. z art. 14 ust 1 u.u.o, w myśl którego ubezpieczyciel zobowiązany jest wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie. Skoro powód dokonał zgłoszenia roszczenia o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego przedkładając fakturę nr (...) i decyzją z dnia 3 września 2012 r. pozwana w części uznała roszczenie z tego tytułu, bezpodstawnie kwestionując należność dochodzoną w niniejszym postępowaniu, żądanie zasądzenia odsetek ustawowych liczonych od 4 września 2012 r. było w pełni uzasadnione.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c., obciążając stronę pozwaną pełnymi kosztami procesu poniesionymi przez powoda w niniejszej sprawie, które wyniosły 779,- zł, w tym wynagrodzenie pełnomocnika 600,- zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17,- zł i opłata sądowa 162,- zł.